Vrijdag, 10 April 1942. — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3571

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Thans Brits Vliegdek-moederschip naar de kelder.

Slag om Ceylon begonnen.

Op de Krim: daar gaan de Nazies!

JAPANS ESKADER AANGEVALLEN.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat Geallieerde bommenwerpers een Japans vlooteskader aanvielen en bommen lieten vallen vlak naast een vliegdekschip. De aanval werd waarschijnlijk uitgevoerd tegen vijandelijke vlooteenheden, van waar af de luchtaanvallen van de laatste dagen op Ceylon werden ondernomen (Colombo, (AP) 10.4).

LONDEN MELDT VERLIES VAN EEN VLIEGDEKSCHIP.

De Britse Admiraliteit gaf het volgende communiqué uit: „De Admiraliteitsraad betreurt het te moeten bekend maken, dat het vliegdekschip „Hermes" (Kapitein R. F. J. Onslow, MVO, DSC, RN) tot zinken is gebracht door een Japanse luchtaanval nabij de kust van Ceylon. Geen verdere biezonderheden zijn bekend, doch het is waarschijnlijk, dat een groot deel der bemanning van de „Hermes" gered werd, aangezien het schip zich op slechts 10 mijl van de kust bevond toen het tot zinken kwam. De naaste bloedverwanten zullen zo spoedig mogelijk in kennis worden gesteld. De Japanse bewering van kruisers tot zinken te hebben gebracht bij Trincomalee is niet waar" (Londen, (AP) 10.4).

JAPANS COMMUNIQUÉ.

Het marine-communiqué van de Japanners luidt als volgt: „Japanse vlooteenheden, welke opereren in de Indische Oceaan, brachten het 10.850 ton grote Britse vliegdekschip „Hermes" tot zinken, een 9.100 ton grote kruiser van de Birmingham-klasse en een 7.550 ton grote kruiser van de Emerald-klasse. Tevens werden beschadigd een 7.270 ton grote kruiser van de Leander-klasse in de loop van operaties nabij Trincomalee, Ceylon.

Een torpedojager, een patrouillevaartuig en 6 andere schepen werden ook vernield, terwijl 46 vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten en 6 andere op de grond in brand werden gezet. Ook werd hevige schade aangericht aan militaire installaties. Geen schade werd geleden door de Japanse strijdkrachten, doch 10 Japanse vliegtuigen gingen verloren" (Tokio, (AP) 10.4).

AAN HET EINDE VAN DE PHILIPPIJNSE STRIJD.

De minister van Oorlog Stimson deelde op een persconferentie mede, dat de strijdkrachten van Generaal Wainwright op Bataan 36.853 man bedroegen, op het ogenblik dat hun weerstand scheen te zijn ingestort. Stimson gaf te kennen, dat de grote meerderheid van deze troepen of gedood of gevangen genomen is.

De minister onthulde, dat President Roosevelt aan den bevelvoerenden generaal Wainwright de macht gegeven had, iedere beslissing te nemen, welke volgens hem noodzakelijk was. De laatste berichten van de Philippijnen duiden aan, dat Corregidor en andere fortificaties, die de ingang van de Manilla-baai bewaken, nog hecht staan. Hij weigerde te voorspellen, hoe lang Corregidor en andere fortificaties het zouden kunnen uithouden. Stimson verklaarde: „Dit is slechts een tijdelijk verlies. Wij zullen niet ophouden, voordat wij den invaller weer hebben verdreven van deze eilanden."

Stimson zeide, dat het cijfer van 36.853 manschappen vervat was in een rapport, dat gisteren van Wainwright ontvangen werd. Hieronder bevinden zich echter niet de Amerikaanse en Filipino troepen, die de defensies van Corregidor en de andere eilanden bewaken, de gewonden, de bijna 20.000 burger-vluchtelingen en ongeveer 6000 Filipino-arbeiders, die niet meevechten.

Stimson onthulde, dat onder de leiding van Patrick Hurley, den Gezant in Nieuw Zeeland, begin Januari pogingen werden gedaan om de Philippijnse strijdkrachten te versterken. Van een basis in Australië werden verschillende scheepsladingen met voorraden naar de Philippijnen gezonden en een deel van deze voorraden bereikte Corregidor en Bataan, „doch voor elk schip, dat arriveerde, verloren wij bijna 2 schepen". Hij zeide, dat door deze voorraden de verdedigers nooit tekort hadden aan ammunitie, doch wel beperkte rantsoenen hadden.

Stimson zeide niet te weten wat gebeurd is sedert het communiqué van het Departement van Oorlog, doch gelijk daarin verklaard werd, is het duidelijk, dat de defensies van Bataan zijn overkomen. „De lange en dappere defensie werd uitgeput en omver geworpen. Wij hebben niets dan lof en bewondering voor de commandanten en manschappen, die dit epische hoofdstuk in de Amerikaanse geschiedenis hebben gemaakt".

Stimson zeide geen reden te zien waarom de weerstand door afzonderlijke betrekkelijk kleine strijdmachten niet zou worden voortgezet in het Noorden van Luzon alsook op het eiland Mindanao en elders, waar defensie-strijdkrachten nog opereren. Een groot deel der Philippijnse eilanden werd niet geïnvadeerd door de Japanners. Stimson zeide, dat zowel Wainwright als Generaal MacArthur de grootste lof hadden voor de Filipino-soldaten, die zij aan zij hebben gevochten met de Noord-Amerikanen. Hij maakte het duidelijk, dat Filipino's het grootste deel van Bataans verdedigers uitmaakten. De Noord-Amerikanen vormden een groot deel van het 31e regiment infanterie, de bemanningen van twee tank-bataljons en afdelingen van de artillerie, welke naar de Philippijnen waren gezonden in de zomer en herfst van het vorig jaar.

Stimson zeide, dat het personeel van de luchtmacht op Bataan bestond uit ongeveer 5000 man bij het begin van de invasie. Hiervan vochten ongeveer 2000 in de latere phasen van de strijd, nadat hun vliegtuigen buiten gevecht waren gesteld of naar Java en Australië waren overgebracht. Hij zeide, dat de Noordamerikaanse luchtverliezen op de eerste dag van de invasie zeer groot waren.

Stimson zeide, dat de verdedigers de laatste tijd geen grote steun in de lucht hadden en voegde daaraan toe: „Dat is wat de uitslag practisch van tevoren besliste."

In een boodschap, welke Roosevelt gisteren naar Wainwright zond, gaf hij uitdrukking aan zijn „volledige waardering" van de moeilijkheden en zeide tot hem, dat hij „niets dan lof had voor de methode, waarop hij de defensie leidde en zijn gedrag als soldaat gedurende de gehele campagne." Verder zeide de President tot Wainwright: „Elke beslissing, die gij thans treft, zal zijn in het belang van het land en de troepen, die gij aanvoert" (Washington, (AP) 9.4).

DE STRIJD OP BATAAN.

Van de Japanse radio:

Domei meldde, dat Japanse voorposten de opmars voortzetten tegen de Noordamerikaanse en Filipino-posities op het Bataan-schiereiland en de stad Lamao bezetten aan de Oostkust. Ook werd gezegd, dat verschillende duizenden manschappen van den vijand werden gevangen genomen.

Domei zeide, dat de Japanners Limay namen vroeger in de morgen en daarna verder oprukten naar Lamao, 4 mijl verder langs de kust. Het agentschap zeide, dat deze opmars de Noordamerikaanse en Filipino-troepen dwong te vluchten in de richting van Mariveles aan het Zuidelijk punt van Bataan (Tokio, (AP) 10.4).

GEVECHTEN OP BATAAN NOG NIET BEËINDIGD.

Van de Japanse radio:

Domei zeide, dat de gevechten op het Bataan-schiereiland nog steeds voortduren, niettegenstaande andere vroegere berichten, dat de Noordamerikaanse en Filipino-troepen aldaar om een wapenstilstand hebben gevraagd. De sterkte van Corregidor vlak nabij het Bataan-schiereiland, werd gisteren tweemaal aangevallen door Japanse bommenwerpers en tonnen van brisantbommen werden geworpen op de militaire installaties. Een Domei-bericht verklaarde, dat de Japanse vliegtuigen vlogen door een fel afweer-spervuur om Corregidor aan te vallen. Het agentschap zeide, dat waarschijnlijk ernstige schade werd veroorzaakt op het eiland, aangezien reusachtige kolommen rook zich uitspreidden over de Manillabaai.

Een ander draadloos Japans bericht zegt, dat gedurende de laatste phasen van de slag op Bataan een intensieve aardbeving het gehele schiereiland deed schokken. De voornaamste aardschok zou 5 minuten hebben geduurd en hebben veroorzaakt, dat de Filipino-hutten instortten, terwijl verschillende landverschuivingen ontstonden. Gisteravond zond Domei de bewering uit, dat de verdedigers van Bataan om een ophouden van de vijandelijkheden vroegen na een felle 6-daagse aanval. Een bericht, dat op Donderdag gedateerd is, zeide: „De biezonderheden van de voorwaarden voor overgave zijn nog niet bekend. Evenmin is het bekend of de Japanse strijdkrachten de voorwaarden aanvaard hebben" (Tokio, (AP) 10.4).

CORREGIDOR HOUDT HET UIT.

De sterkte van Corregidor houdt het waarschijnlijk nog uit onder de hevige luchtbombardementen, terwijl de Japanners toegaven, dat de gevechten op het Bataan-schiereiland nog voortduren (Washington, (AP) 10.4).

JAPANNERS BOMBARDEREN PORT MORESBY.

Japanse bommenwerpers, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, vielen Port Moresby op Nieuw Guinea aan voor de 24e maal. Op zijn minst een vijandelijke bommenwerper werd waarschijnlijk neergeschoten. De eerste berichten noemden geen schade of ongevallen. De aanval duurde ongeveer 20 minuten" (Melbourne, (AP) 10.4).

AMERIKAANSE VRIJWILLIGERS BEHALEN NIEUWE LUCHTSUCCESSEN.

De Noordamerikaanse vrijwilligersgroep van vliegers meldde de vernietiging van 10 uit de 20 Japanse gevechtsvliegtuigen in een luchtgevecht, dat Woensdag namiddag plaatsvond boven Lyun in het Zuiden van de Yunnan-provincie. De Amerikanen leden geen verliezen. 2 Andere Japanse vliegtuigen werden zo ernstig beschadigd, dat zij hun bases waarschijnlijk niet meer konden bereiken. Alle Japanse vliegtuigen waren van het Marine O-type (Tsjungking, (AP) 9.4).

VERSCHROEIDE AARDE IN BIRMA.

Terwijl de Japanners nog slechts 30 mijl van de Yenanma-olievelden aan het Birmafront zijn, bereidden de onder zware druk staande en in kleiner aantal zijnde Britse verdedigers in de Irawaddy-vallei zich voor de bronnen te verbranden en op te blazen. Hoewel slechte atmospherische toestanden de radioverbindingen stoorden, zeiden ingelichte bronnen, dat de Britten bereid zijn de olie-bezittingen te „verschroeien", indien de Japanners en verraderlijke Birmanen hun flankerende opmars voortzetten.

Naar vermeld wordt, zouden de Japanners op de grond driemaal zo sterk zijn als de Britten en in de lucht tienmaal zo sterk.

Vertraagde berichten, welke direct van het front komen, refereerden naar de volkomen afwezigheid van Geallieerde steun uit de lucht aan de grondstrijdkrachten (Londen, (AP) 9.4).

NIETS TE MELDEN IN BIRMA.

Het communiqué meldt het volgende: „Er is niets te vermelden" (New Delhi, (AP) 10.4).

MACARTHUR VERNEEMT DE VAL VAN BATAAN.

Clark Lee seint uit Melbourne:

MacArthur vernam Donderdag laat de val van Bataan, welks defensie hij ter plaatse leidde tot zijn overplaatsing naar Australië in Maart. Hij confereerde met zijn helpers en naar verwacht werd, zou hij later een verklaring uitgeven.

De Staf van het Hoofdkwartier hier is diep getroffen door het nieuws omdat, gelijk een officier zeide, „allen daar onze vrienden zijn".

De officieren schenen verrast te zijn, dat het einde zo spoedig kwam en verklaarden, dat de berichten over de militaire operaties, die de laatste 24 uur van MacArthur ontvangen werden, geen plotselinge verergering te kennen gaven in de Noordamerikaanse positie, hoewel de positie critiek was sedert het algehele Japanse land- en luchtoffensief werd ondernomen.

Aangezien er geen versterkingen werden gezonden zou het einde hetzelfde zijn geweest onder MacArthur als onder Wainwright of enigen anderen Commandant.

Ten tijde dat ik Bataan verliet begonnen enkele voorraden reeds op te raken, vooral medicijnen en zekere soorten ammunitie.

(Clark Lee vertrok uit Bataan kort vóór MacArthur na het grootste deel van de Philippijnse campagne te hebben meegemaakt).

De artillerie begon te verslijten en er was overigens te weinig artillerie. De gasoline-voorraden slonken en hinderden alzo het vervoer van voedsel en ammunitie. Het gebrek aan fruit en vers voedsel veroorzaakte ziekten.

De meeste troepen aten rijst en zalm in blik. Er bestond de moeilijkheid om rijst te verkrijgen voor de Filipino-soldaten, voor wie zij het meest belangrijke voedsel is. Er was onvoldoende draad voor versperringen en veldtelefoons hoewel het signaalcorps een schitterende taak verrichtte door de verbindingen te onderhouden.

Slechts een handjevol kleine vaartuigen, meestal sleepboten en sloepen, opereerden tussen Bataan en Corregidor toen ik vertrok. Tenzij de evacuatie-operaties enkele dagen geleden begonnen is het onwaarschijnlijk, dat een groot deel van Wainwrights troepen kan zijn overgebracht naar de fortificatie van Corregidor. Zeker kon weinig van hun uitrusting gered worden, hoewel het waarschijnlijk is, dat de kanonnen buiten werking zullen zijn gesteld. Indien er voldoende tijd was zouden ook alle voorraden op Bataan kunnen zijn vernield. De afstand van Corregidor naar Bataan is op het meest dichtbijzijnde punt meer dan 2 mijl. Krachtige stromingen en talrijke haaien maken het onwaarschijnlijk, dat zwemmers de oversteek maken.

Vele Noordamerikaanse soldaten en officieren hadden echter plannen voor geval Bataan zou vallen. Indien zij succes hebben, zullen zij eventueel pogen te ontkomen naar onbezet gebied waar zij hopen te kunnen leven van het land en te opereren in guerilla-troepen.

Hoewel ik het juiste aantal Noordamerikaanse en Filipino-strijdkrachten op Bataan niet ken, wordt geschat, dat dit nooit meer dan 70.000 bedragen heeft, waarvan slechts een deel gevechtstroepen zijn. Geschat wordt, dat er niet meer dan 8000 Noord-Amerikanen zijn, waaronder de 31ste infanterie, vliegers, mariniers en matrozen die als infanteristen vechten, luchtafweer-regimenten, voorzieningstroepen, genietropen en het medische corps met de verpleegsters. Het einde voor Bataan was natuurlijk onvermijdelijk.

De mannen van Bataan kennende gelijk ik hen ken, ben ik er zeker van dat velen van hen stierven in de hechte overtuiging, dat hulp onderweg was.

Velen zeiden mij dat zij liever zouden sterven dan gevangen genomen te worden. Nu kunnen de overlevenden nog slechts hopen op een spoedige Noordamerikaanse overwinning om hun beproeving als gevangene te beëindigen.

Uit persberichten bleek, dat de Japanners een beslissende doorbraak maakten door de Noordamerikaanse linies langs de zijde van de Manillabaai. Dit gebied heeft de vorm van een taart. Een stuk rijstland dat zich uitbreidt in de heuvels is het enige vlakke deel van het schiereiland.

Daar waren de Noordamerikaanse posities blootgesteld aan het vuur van de Japanse kanonnen achter de berg Natib en ook aan duikbombardementen van geringe hoogte en machinegeweeraanvallen. Japanse tanks en gemechaniseerde eenheden konden daar ook opereren. Indien de Japanners thans in staat zijn geheel Bataan te bezetten zou de positie van Corregidor critiek worden, aangezien het zowel uit het Noorden als uit het Zuiden zou worden belegerd door de Japanse artillerie.

De Japanse kanonnen kunnen dan de Manillabaai volkomen blokkeren en het onmogelijk maken, dat voorraden Corregidor bereiken, dat óf moet vallen door uitputting óf door een directe aanval.

Zolang zijn voorraden echter duren kan Corregidor elke Japanse poging om het te bestormen uiterst kostbaar maken (Melbourne, (AP) 9.4).

ONDERHANDELINGEN IN BRITS INDIË NADEREN EEN SUCCES.

Pandit Jawaharlal Nehru zeide tot de Indiërs, dat het hun plicht is, „wat de resultaten van de onderhandelingen met Sir Stafford Cripps ook mogen zijn", om „Indië te dienen en te verdedigen tot het uiterste".

De Leider van de Hindoese „All India" Congres Partij deed zijn oproep aan zijn landgenoten bij de opening van de campagne om de Indiërs aaneen te scharen ter verdediging van hun land. Dit is een ander teken, dat het delicate geheel der onderhandelingen om India de status van Dominion te geven na de oorlog, een succes nadert (New Delhi, (AP) 10.4).

EDEN RICHT ZICH TOT HET NOORSE VOLK.

De Britse Minister van Buitenlandse Zaken, Anthony Eden, hield een lofrede tot het Noorse volk ter gelegenheid van de tweede jaardag van de Duitse bezetting. Hij zeide, dat hun marine is gegroeid van 2 torpedojagers, een enkele duikboot en enkele kleinere schepen, die Mei 1940 overleefden, tot 60 oorlogsschepen. Hieraan voegde hij toe, dat 500 Noorse koopvaardijschepen met een totale scheepsruimte van meer dan 3 en een half millioen ton „dag en nacht varen voor de zaak van het land." Hij verklaarde, dat de land- en luchtstrijdkrachten tot nu toe nog geen kans hebben gehad, „maar dat haar dag zal komen" (Londen, (AP) 9.4).

KANONVUUR VAN GIBRALTAR.

De radio van Rome meldde uit Tanger, dat hevig kanonvuur en bomontploffingen, welke 43 minuten duurden, werden gehoord van Gibraltar. Het vuur van het afweergeschut en andere artillerie kon worden gezien (Londen, (AP) 9.4).

Het nieuws van vandaag.

Volgens het oude recept van de Repulse, Prince of Wales, Dorsetshire, Cornwall, is thans in het Verre Oosten ook het Britse vliegdekschip Hermes door de Japanners tot zinken gebracht. Dit werd door Londen reeds toegegeven als te zijn geschied in de buurt van Trincomalee, de enige overgebleven Britse vlootbasis ten Noorden van Kaapstad en ten Oosten van Suez! Volgens het Japanse communiqué (blz. 1) gingen er nog meer schepen aan: 2 Britse kruisers, een torpedojager, een patrouilleschip, zes andere schepen; bovendien werden 46 vliegtuigen neergeschoten, 6 op de grond staande vernield. Aan de Brits-Indische kusten spoelen de schipbreukelingen bij honderden aan (blz. 3). Een volgende slag is begonnen: de Slag om Ceylon.

Ceylon is een enorm land (2 x Nederland, 5½ millioen inwoners) op een 100 km. van de kust van Brits Indië. Ceylons bezit garandeert de vrije vaart op de gehele Indische Oceaan.

Trincomalee, aan de Noord-Oost kust van het eiland, is de enig overgebleven vlootbasis in deze hele buurt; het is slechts een „secondary" basis. Ceylon heeft zijn volgende invasie te wachten. In de 9e eeuw invadeerden hier de Arabieren, in de 16e de Portugezen, in 1656 de Nederlanders en in 1800 de Engelsen. Als merkwaardigheid bestaat er op Ceylon nog altijd een oud-hollands dialect; voorbeelden: berger (burger,) artaple (aardappel), folmac (volmacht), grado (graad), notaris, segel etc. Officieel werd het Nederlands er in 1801 door de Engelsen afgeschaft. In en rond Colombo wordt het nog gesproken; plaatsnamen als Korteboom, familienamen als De Vos, Drieberg, De Heer herinneren aan wat de Nederlanders in vroeger eeuwen gedaan hebben.

Ceylon heeft vele vliegvelden en zouden de Japanners dit grote eiland met succes invaderen, dat zijn de zeewegen tussen Afrika, Australië, Brits Indië en het gehele Midden Oosten verbroken. De positie van het in zichzelf verdeelde Brits Indië met Japanners op Ceylon zou onhoudbaar worden, en de grote verkeerswegen van Brits Indië (naar Karatsji en Bombay) zouden onder de Japanse bommenwerpers liggen. Voor-Indië zelf heeft geen noemenswaardige versterkte posten. De toestand in Voor-Indië is dus allesbehalve rooskleurig en de Britse verliezen van vandaag (ook al wordt alles, wat in het Japanse communiqué staat, nog niet door Londen erkend) doen zien, dat het brandpunt van de strijd thans in Voor-Indië ligt.

In Europa daarentegen gaat het goed. In Rusland behalen de Russen successen bij Kalinin, elders werden 40 uitgegraven stellingen bezet, bij Bryansk rukken ze voort, ten Noorden van Ilmen-meer is de Duitse linie (volgens Berlijn!) doorbroken, op de Krim weerklinkt de lentekreet: Daar gaan de Nazies; het ijs in de Caspische Zee is nu verdwenen en de Noordamerikaanse materialen worden bij scheepsladingen vervoerd. Van Rusland begint de victorie! (blz. 3).

Overal is herdacht, hoe — gelijk reeds in ons uitvoerige „Twee jaar geleden" van jongstleden Dinsdag gemeld — het gisteren twee jaar geleden was, dat Denemarken en Noorwegen werden aangevallen.

Denemarken bood geen weerstand; aanvankelijk was de algemene stemming, dat Denemarken zijn oude plaats temidden der volken daarom niet zou herkrijgen. Thans sprak Churchill, dat het zijn „onafhankelijke, geëerde, oude plaats weer zou innemen; de dag der bevrijding nadert". Roosevelt complimenteerde Haakon; Eden vertelde, dat de Noorse marine van 10 tot 60 gestegen is na de invasie en dat 500 koopvaardijschepen dag en nacht dienst doen (blz. 1).

Curaçao.

VERZOEKSCHRIFT WIT-GELE KRUIS AFGEWEZEN.

Het Bestuur van het Wit-Gele Kruis diende enige tijd geleden bij de Staten het verzoekschrift in, dat het aan Zijne Excellentie den Gouverneur gezonden had, met het verzoek dit te ondersteunen.

Tijdens de laatste zitting kwam deze quaestie ter sprake en met een meerderheid van 7 tegen 6 stemmen werd het verzoek aan de Staten om steun bij de subsidieaanvrage aan Zijne Excellentie den Gouverneur afgewezen.

DE STAKING VAN DE BOOTWERKERS VOORBIJ.

Gisteravond zijn de bootwerkers weer aan de arbeid gegaan. De staking is gelukkig voorbij en het is te hopen, dat dergelijke gebeurtenissen, die de naam van Curaçao zo grote schade aandoen, thans niet meer zullen voorkomen.

Der overheid treft in dezen ook schuld. De bootwerkers staan bekend als eenvoudige, goede, werkende mensen. Maar zij lezen geen Publicatiebladen. En als daarin — en dan nog in de niet te begrijpen ambtenarentaal — vermeld wordt, dat de zaak gemilitariseerd wordt, weten de bootwerkers van niets. Toen deze misschien noodzakelijke beslissing werd genomen, had men verstandig gedaan dit op een verstandige wijze (zo dit mogelijk ware bij ambtenaren) aan de betrokkenen mede te delen. Men had daartoe het besluit in eenvoudige bewoordingen kunnen vervatten en in het Papiaments onder de bootwerkers verspreiden. Indien dezen op vriendschappelijke wijze met een en ander op de hoogte waren gebracht, zou deze trieste gebeurtenis zich vermoedelijk niet hebben voorgedaan.

Nu hoorden de bootwerkers opeens, dat ze „militairen geworden waren", een formulering, die onjuist is, maar nu eenmaal gangbaar is. En volkomen begrijpelijk, toen ze dat hoorden, wilden ze in het geheel niet meer werken. Toen na vele wederwaardigheden, die wij misschien beter verzwijgen, de zaak in klare taal aan de lieden werd uitgelegd, waren ze direct bereid. Ze gaven zelfs terstond toe, dat de uitslag op hun eisen door de reeds jl. Woensdag vermelde commissie (Suthoff, Gauw, Van Boven, Cadieres) hun binnen veertien dagen zal worden medegedeeld. Ook gaven ze direct toe, om voor de thans geldende lonen te gaan werken, totdat een gunstige uitslag zal afkomen. 68 bootwerkers trokken nog gisteravond aan de arbeid; de anderen zijn naar de cunucu getrokken en komen in de loop van vandaag in de stad terug om aan de slag te gaan.

Vanmorgen gingen er nog een ± 60 op de Westwerf aan het werk en nog ± 60 op de andere werven.

Een onhandige geste van de overheid heeft hier ook weer veel onnodige ellende veroorzaakt.

Zulke stakingen doen de naam van ons gebiedsdeel veel kwaad, vooral in de tegenwoordige tijd.

Men dient te begrijpen, dat nu de kosten voor het levensonderhoud enorm gestegen zijn, de salarissen en lonen daarbij behoren te worden aangepast. Deze verhoogde lonen betekenen dan ook in het geheel geen salarisverhoging; integendeel, zij zijn niet meer dan een rechtvaardige naleving van het aangegane arbeidscontract, dat immers gebaseerd is op een bepaalde levensstandaard. Kan een werknemer als gevolg van het stijgen der prijzen van de noodzakelijke levensbehoeften niet meer volgens de oorspronkelijke levensstandaard leven, dan behoort de werkgever eigener beweging een bijslag uit te betalen. Een onpartijdige commissie zal dan moeten onderzoeken hoe groot deze bijslag eventueel zal zijn.

Deze gebeurtenis is een welkome gelegenheid om de wens van velen te vertolken omtrent de invoering van standaardprijzen. Zelfs de Duitsers hebben zulks in Nederland gedaan. Hier kunnen de leveranciers hun prijzen nog maar steeds opdrijven en aangezien de wet op de prijsopdrijving niet schijnt te worden gehandhaafd, gebeurt dit ook in steeds heviger wordende mate.

ZILVEREN KLOOSTERFEEST.

Donderdag, 16 April, zal de Eerwaarde Zuster Maria Irma haar zilveren kloosterfeest vieren in het Sint Josephgesticht te Santa Rosa.

Zuster Maria Irma, wier eigenlijke naam Josepha Maria Bollen is, werd geboren te Eindhoven in het jaar 1900. Op 16 April 1917 trad zij in het klooster bij de Zusters van Liefde te Schijndel. 7 December 1931 kwam zij op Curaçao aan, waarna zij op 1 Januari 1932 arbeiden ging in de Sint Josephschool te Santa Rosa.

Het zal deze beminnelijke, werkdadige Zuster zeker niet aan blijken van belangstelling ontbreken. Haar grootste geschenk zal echter zijn de genade, die God haar gaf, om 25 jaren Hem getrouwvol te mogen dienen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Voetbal: Clubs, die deel wensen te nemen aan het bekertournooi, dat op Zondag, 19 April, aanvangt, dienen zich op te geven bij de voetbalcommissie vóór Dinsdag as. 14 April. Men zende bijtijds het elftal op.

DE HOOFDACTECURSUS.

De Katholieke Hoofdactecursus zal 1 Mei een aanvang nemen met de eerste les om 17 uur in het Sint Martinusgesticht.

24 Candidaten gaven zich op voor deze cursus.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.17 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.02 uur.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Mijnheer de Redacteur,

Vergun mij een plaatsje in uw blad om adhaesie te betuigen met de nieuwe verzekeringsplannen.

Een N.V. Curaçaose Verzekeringsbank en daar bij een Beleggingsbank zullen in het leven worden geroepen. Reeds is er een ontwerp-wet bij onze Staten ingediend. Prachtig!

Waarom zal ik adhaesie betuigen, en niet slechts enkel uit mijn naam, maar ook uit die van zeer velen, met wie ik gesproken heb?

Omdat dit een Curaçaose onderneming zal worden, waarin ook de kleine man gelegenheid zal krijgen zijn zuur verdiende spaarpenningen te beleggen en daardoor zijn „doesji Corsow" helpen krachtig en zelfstandig maken.

Met de technische biezonderheden zal ik mij niet bemoeien; op zijn slechts genomen zullen deze nieuwe ondernemingen zeer zeker niet slechter zijn dan de analoge maatschappijen, welke wij kennen, buitenlandse of Nederlandse.

Ik heb tenminste deze indruk gekregen uit de gepubliceerde artikelen in de locale bladen. Integendeel: zij hebben dit groot voordeel, dat ons geld thans op Curaçao blijft en winsten zal afwerpen, welke ons ten goede zullen komen, terwijl die van die andere maatschappijen weg vloeien, hetzij naar Nederland of elders. Dit is nu een vitaal punt, welk wij terdege onder de loupe moeten nemen.

Curaçao heeft nú eenmaal geen eigen bestaan in de letterlijke zin van het woord. Door de Venezolaanse olie, welke hier geraffineerd wordt, heeft ons eilandje betekenis gekregen en heden staan deze kale rotsen, waaraan elke Curaçaoënaar gehecht is, in buitengewone belangstelling, vormt zelfs een belangrijk deel van de oorlogvoering tot behoud van onze democratische instellingen, welke ons lief zijn en voor welke instellingen wij goed en bloed over moeten hebben. Dit neemt echter niet weg, dat Curaçao voor een groot deel een parasitisch bestaan heeft: wij leven veel te veel ten koste van anderen, denken wij maar even aan de olie!

Het moet een streven wezen van elk rechtgeaard Curaçaoënaar, Curaçao in de eerste plaats economisch onafhankelijk te maken, daarom moeten wij trachten, hetgeen wij verdienen, op Curaçao productief te maken, om eens op eigen benen te leren staan. Het moederland zal ons in de naaste toekomst op geen enkel gebied kunnen bijspringen. Integendeel: wij moeten zorgen in staat te zijn het moederland te helpen, daarom moet onze financiële autonomie gewaarborgd zijn.

Wie met aandacht de brochure over ons monetair stelsel van onzen geachten landgenoot, den heer C. S. Gorsira J. P. Ez. gelezen heeft, zal deze grondgedachte in zijn degelijk pleidooi voor het losmaken van onze gulden van de Nederlandse, teruggevonden hebben. Veel werd toen over dit onderwerp geschreven en gesproken; onze Staten zonden op 21 October van het vorige jaar een telegrafische petitie aan onze Koningin. Wij lezen thans in de laatste begrotingsstukken, dat nu pas aan ons monetair stelsel meer aandacht zal geschonken worden, daar door de problemen van de oorlogvoering in Oost-Azië de Hoge Regering geen tijd had voor ons.

Om tot ons groot doel „een onafhankelijk economisch bestaan" te geraken, moet ons geld in Curaçaose ondernemingen belegd worden: reeds vloeit een groot deel ervan weg voor auto's, ijskasten, enz., welk onherroepelijk verloren is. Daarom juich ik, en met mij, zeer velen, deze nieuwe ondernemingen toe. Men werpe mij niet tegen, dat niet alleen door N.V. Curaçaose Verzekeringsbank en Beleggingsbank wij dit doel zullen bereiken.

Natuurlijk niet, doch zij zijn één der middelen om daartoe te geraken.

N.V. Verzekeringsbank en Curaçaose beleggingsbank, ik heet u daarom van ganser harte welkom. Samen met onze hypotheek-, spaar- en beleenbanken, zult ge ons helpen, der oppositie o.a. van „Fatum" ten spijt.

Ten volle begrijpt eenieder, dat de bestaande autoverzekeringsmaatschappijen, als Essex, Caledonian enz., voor haar bestaan opkomen, maar dat de directeur van „Fatum" het nationaliteitsgevoel in zijn verweer te pas brengt, lijkt mij wel erg.

Fatum, evenals Essex, Caledonian, en de toekomstige Curaçaose Verzekeringsbank, zijn maatschappijen, welke tot hoofddoel hebben: „winstbejag", en hebben niets te maken met haar respectieve nationaliteiten: alleen zal de N.V. Verzekeringsbank dit vóór hebben, zoals reeds gezegd, dat de winsten, welke zij zal afwerpen, op Curaçao zullen blijven, althans voor het grootste deel en niet wegvloeien, zoals het geval is met evengenoemde maatschappijen.

Hieruit volgt, dat wij de Curaçaose ondernemingen moeten steunen boven elke andere, ook Nederlandse. Charity begins at home, of vrij vertaald: het hemd is nader dan de rok.

Heel naïef schrijft de Directeur Van der Velden: „...... verder komt zij (de winst) ten goede aan aandeelhouders en personeel, onverschillig, waar deze zich bevinden, ook op Curaçao."

Eilieve, daar gaat het juist om „waar" die aandeelhouders zich bevinden!

Hoevele Curaçaose aandeelhouders heeft Fatum? Verder, het personeel van Fatum, het best gesalarieerd, uit welke bestaat het? Nederlanders of Nederlandse onderdanen?

Roerend zegt de directeur van „Fatum" verder: „Wij zeiden reeds eerder dat niet gepoogd moet worden een scheiding te trekken tussen Nederlandse en Curaçaose belangen, vooral niet in deze tijd, „waarin wij allen schouder aan schouder strijden voor een zaak, de Nederlandse Zaak".

Hé, zou het oprichten van N.V. Curaçaose Verzekeringsbank tweedracht brengen, der Nederlandse zaak kwaad doen? Hoe en op welke wijze? Is het niet egoïstisch van U, omdat uwe maatschappij, een Nederlandse is, zij wel bestaansrecht mag hebben en daarom mag een Curaçaose concurrent niet in het leven geroepen worden? Uwe Maatschappij heeft trouwens niets te maken met „Nationaal- of Staatsbelang", alleen met het belang harer aandeelhouders, onverschillig waar zij zich bevinden.

Uit het betoog des heren Van der Velden kom ik tot de volgende conclusies:

1o. dat in het belang van „Fatum" moet het nieuwe ontwerp tegengewerkt worden, omdat het natuurlijk toekomstmogelijkheden biedt, die Fatum liever voor zich zelf wil hebben:

2o. het feit, dat wij dit terrein al die jaren aan vreemden en dus ook Nederlandse maatschappijen hebben overgelaten brengt niet met zich mee, dat wij nu niet ook voor ons zelf kunnen gaan beginnen.

De tijd van onze economische slavernij moet de Heer van der Velden nu maar als afgedaan beschouwen: wij zijn geen win-gewest meer!

Daarom betuig ik, ook uit naam van velen, onze instemming met de nieuwe verzekeringsplannen en aan de promotors geven wij de verzekering van onze volle medewerking: veel succes!

U, Mijnheer de Redacteur, dank betuigende voor de verleende plaatsruimte,

Hoogachtend,

P. J. C. Lampe Jr.
Frederikstraat 32.

ARUBA.

PAROCHIEKERK „STA THERESITA" VIERT HET PAASFEEST.

De Parochie San Nicolas vierde het Paasfeest op een biezondere wijze. De plechtige Hoogmis werd gezongen door een prachtig koor (Dutch American) onder leiding van Mevrouw Shearon. Het orgel werd bespeeld door Mevrouw Boskaljon.

De pastoor der parochie Pater Michaël Holterman O.P. droeg het H. Paasoffer op, geassisteerd door den Amerikaansen Aalmoezenier Father Sullivan als diaken en door Pater Josephus Berlage O.P. als subdiaken.

De feestpredicatie werd gehouden door Father Sullivan, die in een zeer goed verstaanbare Engelse taal sprak over de Verrijzenis van Christus. De talrijke gelovigen volgden den gewijden spreker aandachtig. Zeer vele gelovigen gingen te communie, waaronder tal van Amerikaanse manschappen.

Het koor onder de kundige leiding van Mevrouw Shearon zong subliem en de orgelbespeling door Mevrouw Boskaljon was schitterend. Speciale vermelding verdient het prachtig gezongen Alleluja na de Hoogmis.

De Pastoor der Parochie, Pater Michaël Holterman O.P., verdient een oprecht woord van dank van zijn parochianen.

TRAGISCHE ONGELUKKEN.

Op de tweede Paasdag hadden er twee ongelukken op Aruba plaats met dodelijke afloop. Het eerste slachtoffer was een fietser op de weg Oranjestad — Noord, die tegen ongeveer 13 uur links reed. Toen de fietser wilde uitwijken, kwam hij terecht onder een passerende auto met het noodlottig gevolg, dat hij zwaar gewond werd opgepakt en naar het hospitaal werd vervoerd, alwaar hij om 17 uur overleed. De politie stelt een onderzoek in. De naam van dit slachtoffer is **Pedrito de Cuba.**

Het tweede slachtoffer is **Manrique Pep**, die verdronk nabij de Gouvernementssteiger. Het slachtoffer, dat misschien reeds uren lang in het water lag, werd bemerkt door de bemanning van een Venezolaans barkje. Deze waarschuwde de politie, waarna het lijk werd opgevist. Manrique Pep bekend onder de naam Pep, was een goede drumspeler en sedert jaren gevestigd op Aruba.

Zij rusten in vrede.

Ingezonden.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Mijne Heren,

Zoudt U zo vriendelijk willen zijn in uw blad te vermelden, wanneer het verbod tot het zenden van films naar Amerika is in werking getreden.

Ik heb op 2 Februari 1942, vier kleuren films naar Amerika [?] verzonden voor ontwikkeling, en na twee lange maanden, hier in Aruba, hier of daar te hebben gelegen, werden ze heden aan afzender terug gezonden.

Wij hebben ons te houden aan de wetten welke worden uitgevaardigd in deze tijd, maar andererzijds mogen we toch ook onze rechten hebben, indien ze niet verzonden kunnen worden, ze zo spoedig mogelijk aan afzender terug te zenden, ter voorkoming van bederf. Waren ze direct terug gezonden geworden, dan had ik ze kunnen drogen, terwijl het nu een schadepost betekent van ƒ 30,00.

Vertrouwende, dat de Redactie zo beleefd zal zijn, de datum van ingang van het verbod, te vermelden in uw veelgelezen blad, waarvoor bij voorbaat dank.

Hoogachtend,

C. A. Vis.

Antwoord.

Het verbod is ingegaan op 12 Februari jl. „Dagblad Amigoe di Curaçao" heeft op 5 Maart d.a.d. er reeds geprotesteerd, dat aan dit verbod zo weinig ruchtbaarheid is gegeven.

Op 21 Maart jl. werd medegedeeld — gepubliceerd in de Amigoe van die dag — dat aanvragen om films naar Jamaica te zenden kunnen worden gericht aan het Censuur-Bureau, Fort Amsterdam, Willemstad, Curaçao. Voor Aruba kan men de aanvragen richten aan het Censuur-Bureau te Aruba.

De onontwikkelde film met voldoende porto voor de vliegpost naar Jamaica (vraag aan het postkantoor hoeveel) moet bij de aanvrage worden gevoegd. Tevens werd toen medegedeeld, dat vergunningen voor zg. kleurenfilms nog niet worden gegeven.

Hoe het mogelijk is, dat u reeds op 2 Februari jl. (dus 10 dagen voor het inwerking treden van het verbod) verzonden films hebt terug ontvangen, kunnen wij niet nagaan. — Red.

Van de Fronten.

DE STRIJD IN LIBYE.

William McGaffin seint uit Caïro: „Een Britse colonne van alle wapenen, waaronder tanks, bestrijdt de vijandelijke colonnes te Sidi Bregisch, doch ingelichte personen deelden mede geen aanwijzingen te zien in de activiteit van de as voor een offensief op grote schaal. Men gelooft, dat de vijand krachtige vooruitgeschoven punten wenst te vestigen om het belangrijke vliegveld van Martuba te beschermen, dat ernstig bestookt werd door Britse aanvallen van de laatste tijd. Ook overweegt men de mogelijkheid, dat een krachtige verkenningstocht wordt uitgevoerd om de Britse kracht te beproeven en de Britse defensieplannen te ontdekken (Caïro, (AP) 9.4).

COMMUNIQUÉ VAN MOSKOU.

Het Russische middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 9 April hadden geen grote veranderingen plaats aan het front. Op 8 April werden 25 Duitse vliegtuigen neergeschoten. Wij verloren er 6. Volgens volledige gegevens schoten wij op 7 April niet 51, maar 63 Duitse vliegtuigen neer."

Een aanvullend communiqué zegt: „Een onzer afdelingen aan het Westelijk front heeft als resultaat van hevige gevechten 40 Duitse uitgegraven stellingen bezet en 3 kanonnen, 11 machinegeweren, 35 geweren en andere materialen veroverd. Vele Duitsers werden gedood. In een sector aan het Kalininfront doodden onze eenheden meer dan 900 Duitse soldaten" (Moskou, (AP) 10.4).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt: „Gedurende de nacht hadden er geen veranderingen van betekenis plaats aan het front. Onze afdelingen, die opereren in een sector aan het Kalininfront, bezetten een sterk gefortificeerde bewoonde plaats. Op de straten van het dorp lieten de Hitlerieten 860 soldaten achter aan doden en gewonden. Materialen en gevangenen werden genomen.

Pogende om de positie te herwinnen, welke hij de vorige dag verloren had, voerde de vijand in een sector van het front een tegenaanval uit. De Sovjet-strijdkrachten ontmoetten de Hitlerieten met artillerie-, geweer- en machinegeweervuur. De vijand trok terug en liet honderden doden achter.

Enkele dagen geleden poogden de Duitsers in een sector aan het Noordwestelijke front een tegenaanval uit te voeren op onze eenheden. Het Duitse commando wierp reserves in de slag, die pas waren aangekomen uit het achterland.

Als resultaat van de koppige gevechten heeft het Duitse tegenoffensief verslagen. Slechts op een klein deel van het front verloren de Duitsers 4470 soldaten en officieren aan doden. Aanzienlijk enorme verliezen leden in manschappen en uitrusting waren de Hitlerieten gedwongen tot het defensief over te gaan. In een andere sector vernielde een onzer eenheden 3 tanks en meer dan 300 Duitse soldaten en officieren.

De Sovjet-vliegtuigen voerden een succesvolle nachtelijke aanval uit op vijandelijke vliegtuigen. Zij vernietigden 10 Duitse vliegtuigen en beschadigden er 11.

Een guerilla-afdeling onder commando van B., welke opereert in de achterhoede van den vijand aan het Westelijke centrale front, legde mijnen op de spoorbaan en liet alzo een Duitse troepentrein ontsporen. 150 Duitse soldaten werden gedood en of gewond. Later bliezen de guerilla's een spoorbrug op en vernietigden een trein geladen met ammunitie" (Moskou, (AP) 10.4).

RUSSEN MAKEN VERDER VOORTGANG.

Noland Norgaard seint uit Londen: Hevige gevechten in Rusland worden gerapporteerd van de Orel-sector tot Leningrad. Zowel de Russische als de Duitse berichten beschreven de onophoudelijke pogingen van de Sovjets om de as-sterkten stuk te slaan van Orel naar het Noorden alvorens de lente-dooi dit gebied omzet in een zee van modder.

Berichten uit Stockholm zeiden, dat er zij verdwenen was van de Caspische Zee en dat scheepsladingen met vliegtuigen van Noordamerikaans maaksel via Bakoe in Noordelijke richting werden gezonden.

Er is geen verder nieuws van de Russische strijdmacht, die de bovenDnjepr overstak, doch berichten uit Kuibysjev maakten bekend, dat de Russen er ook in slaagden de Westeroever te bereiken van een niet nader genoemde rivier in de Bryansksector (Londen, (AP) 9.4).

DUITSERS OP DE KRIM TERUGGESLAGEN.

De grootste Duitse tankaanval sedert de aanval op Moskou wordt gemeld op de Krim waar honderd tanks werden gebruikt tegen de Russen door de divisies van een zekeren Generaal Von Aptel. De Sovjets sloegen 4 golven af en vernietigden 32 tanks, die groen gekleurd waren (de lentekleuren) hoewel niet te kennen werd gegeven, dat het lente-offensief reeds begonnen is. Geallieerde militaire autoriteiten voorspelden, dat het Duitse offensief midden Mei zal aanvangen (Kuibysjev, (AP) 9.4).

DE SOVJET-DRUK NEEMT TOE.

De radio van Vichy, welke een bericht van DNB aanhaalde, zeide, dat de Sovjet-druk tegen de Duitsers gedurende de laatste 24 uur toenam in de gebieden van Orel en Charkov ten Zuiden van Moskou en rond Sebastopol, de vlootbasis op de Krim, welke in handen der Russen is (Londen, (AP) 10.4).

DUITSE LINIE DOORBROKEN, MELDT BERLIJN.

De Berlijnse radio meldde, dat Sovjet-troepen, welke aanvallen met vele tanks en een materiële meerderheid, gebroken zijn door het centrum van de Duitse defensielinie ten Noorden van het Ilmenmeer en de vooruitgeschoven nazie-afdelingen hebben verdreven. De voorraadweg voor deze Sovjet-wig zou echter zodanig zijn doorgesneden, dat geen versterkingen kunnen worden aangevoerd, zeide de radio.

„Het gevecht vond klaarblijkelijk plaats in het gebied van Novgorod op 100 mijl ten Zuiden van Leningrad in de richting waarvan Russische divisies zich voortbewogen in een aantal welke in verband staan met de omsingelingsmanoeuvres bij Staraya Russa ten Zuiden van het Ilmenmeer (Berlijn, (AP) 10.4).

BRITS VLOOTSUCCES IN DE MIDDELLANDSE ZEE.

De Britse Admiraliteit gaf het volgende communiqué uit: „Een vijandelijk convooi, geëscorteerd door torpedojagers, werd met succes aangevallen in de Middellandse Zee door een duikboot onder commando van Luiteunant Commandant P. S. Francis, RN.

2 Voltreffers met torpedo's werden geplaatst op een groot voorraadschip, dat tot zinken kwam. Bij een andere aanval torpedeerde dezelfde duikboot een middelgroot vijandelijk voorraadschip en bracht dit tot zinken. Andere duikboten van de Middellandse Zeevloot brachten 2 schoeners tot zinken. Een daarvan bevond zich op weg naar Tripoli met een lading suiker en andere goederen" (Londen, (AP) 10.4).

COMMUNIQUÉ VAN AUSTRALIË.

Het Australische communiqué luidt als volgt: „Vliegtuigen, welke gebouwen vernielden en branden veroorzaakten alsmede vijandelijk personeel beschoten te Rabaul op 9 April, bestonden uit bommenwerpers, die voornamelijk bemand waren door Amerikanen. De aanval werd uitgevoerd in twee vluchten, waarvan de eerste gericht was op de werven, steigers en schepen. Zware bommen werden geworpen van gemiddelde hoogte en een bom, die een transportschip rakelings miste, werd geregistreerd. Mogelijke voltreffers werden geplaatst op gebouwen. Luchtafweervuur van grote kanonnen werd aangetroffen.

6 Japanse O-vliegtuigen voerden twee aanvallen uit op de bommenwerpers. Men zag, dat een vijandelijk gevechtsvliegtuig een streep rook achterliet en dat een ander beschadigd werd. Een tweede vlucht van bommenwerpers viel Vuna Kansu aan. Haast elke bom viel in het doelwit-gebied. Voltreffers werden geplaatst op bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen. Waarschijnlijk werden 8 bommenwerpers en 1 gevechtsvliegtuig vernield. Andere vliegtuigen werden beschadigd en gebouwen werden in brand gezet. Het personeel werd beschoten door onze roerschutters. 4 Grote branden werden waargenomen. Van deze operatie keerden al onze vliegtuigen veilig terug. Het is thans bekend, dat bij de Japanse aanval op Darwin op 2 April een andere vijandelijke bommenwerper werd neergeschoten. De vijandelijke verliezen bij deze aanval waren: 6 zeker neergeschoten en een ander mogelijk beschadigd" (Melbourne, (AP) 10.4).

DUITSLAND BEREIDT ZICH VOOR OP DE VOLGENDE WINTER.

Een bron met particuliere betrekkingen in Europa zeide, dat de Duitsers, nauwelijks klaar met een Russische winter, zich reeds voorbereiden voor de volgende winter. Deze bron zeide, dat dit vooruitzicht doorlekte naar de Duitse bevolking en nieuwe ontevredenheid heeft veroorzaakt. Zij zeide dat het Duitse leger orders heeft geplaatst voor een half millioen ski's en alle ski-schoenen, welke kunnen worden gemaakt in Noorwegen en elders in bezet Europa (Londen, (AP) 9.4).

NEDERLAND.

NEDERLANDSE REGERING STELT RAAD VAN ADVIES IN.

Eén deskundige van Curaçao zal lid zijn.

De Gouvernementspersdienst deelt mede:

De Nederlandse regering te Londen heeft besloten een **Raad van Advies** in te stellen. Deze Raad van Advies zal bestaan uit een voorzitter en ten minste dertien leden, welke door de Kroon worden benoemd en ontslagen op voordracht van den Minister President.

Voor deze Raad van Advies zijn benoembaar Nederlanders en Nederlandse onderdanen, die tenminste 30 jaar oud zijn.

In de Raad zullen zitting hebben tenminste vijf deskundigen van Nederlands-Indië, één van Suriname en **één van Curaçao.**

De taak van de Raad van Advies bestaat uit: adviseren over ontwerp-besluiten vaststellende bindende regelen ten aanzien van Nederlanders en Nederlandse onderdanen, alsmede vaststellende nadere regelingen ten aanzien van wettelijk gewaarborgde rechten.

Voorts zal de Raad van Advies dienen ter raadpleging, wanneer de Kroon dit dienstig oordeelt.

De Raad zal bevoegd zijn den Ministers adviezen te verstrekken over oorlogvoering, de eenheid van het Koninkrijk en de onderdanen, alsmede ten aanzien van de terugkeer der regering naar eigen gebied.

De Raad kan Commissies van voorbereiding van adviezen of van andere onderwerpen instellen en kan personen uitnodigen om voorlichting te verstrekken.

Ministers kunnen zich in de vergaderingen doen vertegenwoordigen. De Raad kan met en door tussenkomst van den Minister President met de overige ministers mondeling overleg plegen.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao heeft reeds aan het desbetreffende verzoek der Regering voldaan en bij de Regering een voordracht ingediend betreffende de Curaçaose deelneming aan de Raad van Advies.

PRINS BERNHARD IN OTTAWA.

Prins Bernhard is gistermiddag te Ottawa aangekomen. De Prins en de Prinses vertelden, dat dit bezoek „voor tachtig procent een verrassing was."

De Prins was blij zijn gezin terug te zien en vindt zijn dochtertjes groot geworden. De Prins komt echter niet alleen om zijn familie te zien. Hij is ook voor militaire aangelegenheden gekomen, zal het Nederlandse kamp te Stratford bezoeken en is ook van plan naar Washington te gaan. Toen journalisten telefoneerden om te horen of Prins Bernhard er al was, kwam hij zelf aan de telefoon om die goede aankomst te bevestigen (Ottawa, G.P.D. 10.4).

EEN GROTE EER.

In Melbourne heeft de Amerikaanse vice-admiraal W. A. Glassford een speciale boodschap aan vice-admiraal Coenraad E. L. Helfrich gezonden, waarin hij o.a. schrijft, dat hij het als een grote eer beschouwt schouder aan schouder met de Nederlanders te vechten, die zich zulke goede en dappere soldaten hebben getoond (Melbourne, G.P.D. 10.4).

FILM.

„Confirm of Deny" (Cinelandia) is een film, die een idee geeft van de bombardementen op London. Het grote conflict van deze film is de redacteur, vertolker van een der hoofdrollen, die vecht met den „maldido censor" en zijn grootste succes-telegram naar New York moet zien schrappen door den censor ter wille van zijn liefde.

Deze film is een illustratie van de verdwazing der mensheid. Zij zal daarom zeker succes hebben.

Deze week draaien er zowel in Cinelandia als in het West End theater twee films, die de Europese oorlog als hoofdthema behandelen. **„Paris Calling"** (West End) vangt aan op de vooravond van de overgave van de Franse hoofdstad. De onwetendheid, van wat er aan de hand was in die critieke ogenblikken, onder de Franse bevolking, wordt zeer scherp naar voren gebracht door een gelegenheidspartij in de kalme en rustige zaal van een Franse society-woning, aan het begin van de film. Een zeer mooie reproductie wordt later gegeven van de burgerlijke ontruiming van de stad, onder een voortdurend Duits bombardement, dat het hoofdzakelijk gemunt had op de weerloze vrouwen en kinderen.

De inhoud zal verschillenden, door tal van vorige films, niet onbekend zijn; en de knap onderhouden verbinding met de mede-partij hebben wij in een andere film, doch toen ten dienste van de tegenpartij, uitvoeriger behandeld gezien. De hoofdrollen worden op prijzenswaardige wijze vervuld door Elizabeth Bergner, die een Franse nationaliste voorstelt, Basil Rathbone als André Bénoit en Randolph Scott, als de achtergebleven vrijwilliger Raf-officier.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— Melbourne: Generaal Douglas MacArthur zeide van de Verdedigers van Bataan: „De strijdmacht van Bataan ging onder, zoals zij dit zou hebben gewenst: vechtende tot het einde van haar flikkerende laatste hoop. Geen leger heeft ooit zoveel gedaan met zo weinig.

Tot de moeders, die schreiden over haar doden, zeg ik slechts, dat het offer van den Held Jezus van Nazareth is neergedaald op haar zonen en dat God hen tot Zich heeft genomen"

— Melbourne: Luitenant Generaal George Brett, Hoofd van de Luchtmacht en waarnemend Commandant onder MacArthur in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, zeide: „Wij hebben het offensief tegen de Japanners in de lucht genomen en zullen voortgaan het krachtiger te maken. Onze beperking in ons materiaal".

Zijn verklaring ging gepaard met de waarschuwing van den Australischen Minister van Luchtvaart A. S. Drakeford, dat Japans luchtmacht niet is afgemaakt en dat het gevaar voor de verdedigers van Australië nog moet worden bereikt, hoewel 146 Japanse vliegtuigen gedurende de laatste maanden buiten gevecht werden gesla- gen.

— Londen: De radio van Vichy zeide, dat volgens berichten uit Stockholm Sovjet-troepen de grens van Wit Rusland zijn overgestoken tussen Vitebsk en Nevel in een sector op ongeveer 75 mijl ten Noord-Westen van Smolensk. Naar vermeld wordt zouden de Russen de opmars voortzetten. De radio zeide, dat, indien de aanval kon worden volgehouden, hij een ernstige bedreiging zou zijn voor de belangrijke defensies van Vitebsk, die de Smolensk-wig van de nazies naar Moskou bewaken.

— Londen: De radio van Rome meldde, dat de Italiaanse verliezen in de Balkan gedurende Maart in totaal 352 doden en 358 vermisten bedroegen. Dit werd door de Britten opgevat als een teken, dat de Helleense patriottische strijdkrachten Mussolini's bezettingsleger belangrijke weerstand bieden.

— Vichy: De Duitse autoriteiten stelden de bevolking van de kuststad Brest aan het Engelse Kanaal ervan in kennis, dat men gereed moet zijn voor een uitvaardiging van de staat van beleg zonder voorafgaande waarschuwing.

Japan, vijand van het blanke ras

Dr. G. H. C. Hart, verbonden aan het Ministerie van Koloniën te Londen, heeft voor een uitgelezen gehoor onder de auspiciën van het Koninklijk Geographisch Genootschap te Londen gesproken over het onderwerp: „De jongste ontwikkelingen in Nederlands-Indië". Onze nieuwe minister van Handel en Nijverheid Piet Kerstens heeft de lezing bijgewoond.

Dr. Hart is van 1934 tot 1937 Directeur van Economische Zaken in Nederlands-Indië geweest en was daarna hoofd van een der afdelingen van het Departement van Koloniën te 's Gravenhage. Hij was voorzitter van verschillende delegaties ter behartiging van Nederlands-Indië en kan dus bij uitstek kundig worden geacht inzake ons grootste overzeese gebiedsdeel dat thans in het brandpunt van aller belangstelling staat.

De spreker gaf te kennen — aldus een verslag in Knickerbocker — dat hij zijn luisteraars ervan wilde doordringen dat het van het allergrootste belang voor de wereld en het blanke ras is, dat de Japanners in hun opmars zo spoedig mogelijk worden gestuit en zo Noordelijk mogelijk moesten worden teruggedrongen, en merkte in dit verband op dat het in militair opzicht en in de ogen van staatslieden die een onvolledig kijk hebben op de hierbij betrokken quaesties veel bevrediggend gacht mag worden wanneer de Japanners na een jaar of wat zouden zijn verpletterd en zodoende voor lange tijd van hun macht zouden zijn beroofd. Maar dat een dergelijk tijdsverloop een onherstelbare ramp zou betekenen. **„De geschiedenis zou"**, zo geloofde Dr. Hart, **„aantonen dat de tijdelijke bezetting van het Verre Oosten door Japan een veel langduriger invloed op het lot der mensheid zou hebben dan de Duitse bezetting van het vasteland van Europa".**

Daarop besprak Dr. Hart de rol die de blanken heden ten dage in het Verre Oosten zouden kunnen spelen en stelde Nederlands-Indië tot voorbeeld. In het laatste deel van zijn lezing liet hij de enorme strategische en economische voordelen uitkomen, die Japan op de bezetting van ons gebiedsdeel zou trekken. **Hij achtte echter de invloed van de Japanse bezetting op de inlanders veel rampspoediger.** Wel geloofde de spreker vast in de uiteindelijke overwinning van de Geallieerden, doch Dr. Hart bekende, dat de gedachte aan het naspel van het Argameddon in Azië hem beklemde. Hij doelde op de toestanden, die in deze uitgestrekte en dichtbevolkte gebieden zouden blijken te heersen als Japan op de knieën zou liggen na enige tijd een aanzienlijk deel van China, Indo-China, Thailand, Birma, Malakka, de Philippijnen en Nederlands Indië te hebben overheerst.

„Ik ben ervan overtuigd", aldus de spreker, „dat de toekomst van Azië geheel zal afhangen van de kortere of langere duur van de tijdelijke Japanse overheersing. **Als de Japanners kans zien langer dan een beperkte periode van bijvoorbeeld drie tot zes maanden te heersen dan vrees ik zeer, dat het werk van het blanke ras onherstelbaar zal zijn vernietigd."**

„Eens zal de tijd komen", zeide de spreker, „dat Hitler zal worden verslagen en de bezette landen worden bevrijd. Wel zullen zij dan verarmd zijn, maar vrij en bereid om het leven opnieuw te beginnen overeenkomstig hun eigen idealen. Maar hoe verschillend zal de toestand dan blijken in de landen met een primitieve Oosterse bevolking, die zo gemakkelijk opziet tot haar meerderen, wier lichtgelovigheid spreekwoordelijk is en die zo vatbaar is voor argumenten, vooral daar zij nooit propaganda op grote schaal heeft gekend. Tot nu toe zijn de Indonesiërs onontvankelijk gebleven voor Japanse beloften van vrijheid en welvaart en maatschappelijke vooruitgang. Een aantal politiek geschoolde Indonesiërs heeft daartegen gewaakt en zij sloegen nauwkeurig de behandeling gade, die de Japanners andere 'bevrijde' volken in het Verre Oosten lieten ondergaan."

„Maar als eenmaal de Japanse overheersing gevestigd mocht zijn", ging de spreker voort, „zal er in de houding van het volk een onvermijdelijke verandering komen. Met het vergiftigen van de zo gemakkelijk te beïnvloeden openbare mening ten nadele van de Nederlanders zal onverwijld begonnen worden. De massa zal zich voor de macht neerbuigen, zoals Oosterse volken meestal doen. **Het prestige van de Europeanen zal een geduchte klap krijgen, waarvan het slechts herstellen kan, indien den indringer een snelle en volkomen vergelding bereidt wordt."**

Dr. Hart voorspelde, dat de Europeanen op grote schaal zullen worden weggevoerd en dat de Japanners niet zullen nalaten, hen in de ogen der inlandse bevolking te vernederen. „Wat Westerse ondernemingsgeest heeft opgebouwd, zal worden uitgeleverd aan onbevoegde leiders, die uit persoonlijk winstbejag ook de laatste druppel bloed uit deze ondernemingen zullen tappen."

De spreker gaf toe, dat hij een somber beeld had opgehangen, maar waarschuwde tegen een te optimistische beschouwing van hetgeen op het spel staat. „Het is waar", zeide hij, „dat Hitler de aartsvijand der mensheid is, maar dit sluit niet in, dat wij ons voor en aleer Hitler vernietigd is, mogen veroorloven, de dingen die niet onmiddellijk met het weerstaan van Duitsland te maken hebben licht op te vatten."

Dr. Hart besloot met te zeggen, dat hij ervan overtuigd is, dat de uiteindelijke overwinning een ramp als hij bedoelde niet zal kunnen voorkomen, indien de Geallieerden niet in staat zijn in de allereerste toekomst een offensief in het Verre Oosten te beginnen.

Uit de Pers:

Onze Nederlandse Taal.

In „Rood-Wit-Blauw" lezen wij:

Een uiterst belangrijk onderwerp! Vooral op onze eilanden waar zoveel taalinvloeden zich doen gelden en waar het lang niet gemakkelijk is zuiver Nederlands ingang te doen vinden. Wat dit betreft kunnen wij ons ten volle aansluiten bij acties als herhaaldelijk gevoerd door het maandblad „Neerlandia", het uitstekende orgaan van het Algemeen Nederlands Verbond, Groep Nederlandse Antillen. Ook wij zouden het iedereen steeds weer willen inprenten: houdt onze Nederlandse taal zuiver! Wij denken nu nog niet eens aan de afschuwelijke taalfouten die men (bijv. in de Beurs) hier op Curaçao zo dikwijls te zien krijgt; hoe dikwijls ziet men dat men de tegenwoordige tijd 3e persoon enkelvoud van zwak vervoegde werkwoorden op een „d" laat eindigen (bijv. dit betekend, dit verklaard, enz.!) Maar veel erger zijn de beruchte Germanismen, Anglicismen en Gallicismen; om een voorbeeld van de eerste te noemen: eigendommelijk i.p.v. eigenaardig, richtig i.p.v. juist; slim i.p.v. erg, enz.

Ook deze uitdrukkingen kan men in onze plaatselijke pers aantreffen. Stijlfouten zijn ook niet van de lucht. Grappig was het onlangs in een plaatselijk dagblad een, overigens in zijn bedoeling zeer te waarderen artikel te lezen, waarin de schrijver een lans breekt voor zuiver Nederlands. Echter ......in ditzelfde artikel kwamen zinsneden voor die, alhoewel misschien niet fout, dan toch zeker zeer zonderling Nederlands waren. Ook officiële instanties, wier competentie men toch nauwelijks in twijfel kan trekken, maken wel eens gekke fouten [1].

De volgende zin uit een officiële bekendmaking moge dit bewijzen:

„........De Amerikaanse strijdkrachten zullen ....en zullen worden teruggetrokken zodra de noodzaak daartoe zal hebben opgehouden te bestaan"...............

Maar lezer, het was eigenlijk niet onze bedoeling uitsluitend te critiseren, maar veeleer er eens op te wijzen hoezeer in onze oliegemeenschap nodeloos gezondigd wordt tegen onze Nederlandse taal. Daarom verheugt het ons een inzender aan het woord te laten, die dit zelfde euvel wil bestrijden. Zijn voorbeelden zouden wij met één willen uitbreiden; konden we nl. niet enige tijd geleden in een bekendmaking van onze eigen oliemaatschappij, opgenomen in de plaatselijke pers, lezen van „het management"? Bedoeld werd „de leiding"!

Laten wij thans den geachten inzender aan het woord:

Onze taal.

Wie herinnert zich niet uit zijn eerste maanden op Curaçao de verwondering over het vreemde gebruik der Nederlandse taal, het vertaalde Spaans van de stad, het vertaalde Amerikaans van de Isla.

Maar binnen een paar maanden laten wij ook onze auto „fixen", wachten „een beetje", enz. Het contact met Nederland heeft de invloed van Zuiden Noord-Amerika op ons taalgebruik binnen de perken kunnen houden. Nu echter dit contact tijdelijk verbroken is en de invloed van Noord-Amerika op ons gebiedsdeel nog steeds toenemende is, zullen wij op eigen krachten moeten proberen onze taal te verdedigen tegen indringers. Ieder kan dat doen op zijn eigen gebied in zijn eigen kring. Door de bescherming van het Nederlands taaleigen dragen wij bij tot instandhouding van datgene wat alle Nederlanders samenbindt, onze taal.

Het is onze bedoeling bij iedere aflevering van dit tijdschrift enige voorbeelden te geven hoe het onzes inziens niet en wèl moet.

Niet

Morgen ga ik anyhow naar de plant
Ik heb mijn auto gefixt
Twee Dubbsen zijn down

Wel

Morgen ga ik in ieder geval naar de fabriek.
Ik heb mijn auto gerepareerd.
Twee Dubbs-installaties zijn uit bedrijf.

(Waarom het woord „Dubbs" niet vertaald? Omdat het een eigennaam is, die evenmin vertaald wordt als „Trumble" of „Foster Wheeler")

Niet

De hete residue wordt gedumpt
De fuel en crude lijnen.

Wel

Het hete residue wordt geloosd.
De ruwe-olie- en de stookolieleidingen.

Dit waren voorbeelden van vermenging van Amerikaanse en Nederlandse woorden waarbij het gemakkelijk is de Amerikaanse woorden te vermijden. Er zijn echter vele gevallen waarvoor het Nederlandse woord niet zo voor de hand ligt, soms zelfs niet bestaat. Hieronder volgt een lijstje van minder voor de hand liggende vertalingen. Wij zullen het zeer op prijs stellen op- en aanmerkingen hierover te ontvangen en te vernemen van welke woorden men gaarne een Nederlandse vertaling zou willen weten.

Temperature recorder
Registrerende thermometer
Temperature recorder controller
Registrerende temperatuurregelaar
Pressure recorder
Registrerende manometer
Pressure controller
Drukregelaar
Level controller
Niveauregelaar
Flow recorder
Quantiteitsmeter
Fractionnating column
Fractioneer kolom of Rectificeerkolom
Steaming column
Uitstoomkolom.
Evaporator
Verdamper
Dephlegmator
?
Condenser
Condensor
Reboiler
Verdamper
Heat-exchanger
Voorwarmer of koeler, al naar de functie die het belangrijkste is.
Side stream
Zijdelingse aflaat
Stripper
?

Hoogachtend,
[Ir.] E. B[oon].

[1] De taalkundige competenties van onze officiële instanties behoeft men niet alleen in twijfel te trekken, men kan gerust zeggen, dat — met uitzondering van de Gouvernementspersdienst — geen enkele officiële instantie alhier zelfs ook maar gevoel voor taal heeft, laat staan competentie. — Red. Amigoe.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Nassi goreng. Morgen: Varkenscarbonade, geb. aard. snijbonen. Zondag: Chicken Chow Main.

Agenda:

Vr. 10 April 16.00 — 19.00 uur Generale repetitie toneelver. Emmastad.
20.00 uur Algem. ledenvergadering Biljartver. Asiento.
Za. 11 April 16.30 — 17.00 uur Loting van volgnummers voor plaatsbespreking. 17.00 — 18.00 uur Plaatsbespreking voor de première van „De Wrekende God".
Zo. 12 April 16.00 uur Première van „De wrekende God".
Di. 14 April 19.00 Oefenavond biljartvereniging Asiento.

WACHTDIENSTEN: Vr. 10 April.

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies:
Hr. Voncken, tel. 304, Amalia van Solmslaan 5.
Scheepvaart Afdeling:
Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Sportcentrale Surinamerskamp Suffisant: Zondag 12 April 1942 voetbal: Vriendschappelijke wedstrijd: V.V.V. — San Lorenzo. Aanvang: 16.30 uur.

Schooltrein: In verband met reparaties, die aan de Schooltrein moeten worden verricht, zal er op Zondag, 11 April as. geen vervoer naar Piscaderabaai zijn.

Kerkberichten.

Week van Zo. 12 t/m 18 April 1942.
Zo.: Beloken Pasen. Octaafdag van het Hoogfeest van de Verrijzenis des Heren.
Ma.: H. Vincentius Ferrerius, O.P.
Di.: H. Lidwina.

De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
6.— H. Mis.
7.30.— Kindermis.
8.30 Hoogmis (N), waarna Te Deum om God te bedanken voor de vele weldaden in de Vastentijd ontvangen.
17.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170.
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
6.— H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P), waarna Te Deum.
17.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 7.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:
6.— H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (N).
17.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P. geen telef. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.45 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Engl
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis
vrede.
Biechten: elke dag na H. M
terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART
Pastoor A. C. de Valk O
telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:
6.— H. Mis.
8.30 Hoogmis (P)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis
vrede.
Biechten: elke dag na H. M
van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, W
Pastoor S. Hagemans O.P.
spreekuur: 7 — 8.15 beh.

Zondag:
6.— H. Mis (P); 5.30
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (beha
Za.: 7. — Kindermis.
Biechten: 's morgens na H
8 uur; Zat. van 16 — 19 uur

KAPEL ST. MARTINUS
Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

KERK H. FRANCISCUS ASSISIË, Oranjestad
Pastoor Th. Bartel O.P.
spreekuren: alle weekdagen
8.15 uur, alsmede om 10 uur
18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.
6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.
Iedere avond om 17.30 uur hoedje voor de vrede.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

KOOKT U MET EEN BLIK-OPENER?

Na de schoonmoeder-moppen, is de oudste en flauwste, die over het geven van een blik-opener aan de bruid bij haar huwelijk. Men wilde er het gebrek aan kookkunde en het ontduiken der huishoudelijke plichten mede hekelen. Terwijl de mop echter persisteert, bestaan de feiten, die haar rechtvaardigen, niet meer. Het zou onverstandig zijn vandaag aan de dag geen gebruik te maken van alles, wat de conserven-fabrieken ons bieden.

Om het beste gebruik van conserven te maken, moeten wij een paar factoren nader beschouwen. De eerste is: qualiteit. Niemand zou bij een winkelier binnenlopen en vis, bruine bonen of peren kopen, zonder te kijken, of ze goed waren. Toch is er evenveel verschil tussen de soorten conserven, als er is tussen de groenten vers van den Chinees en het meest uitgedroogde product uit een winkel.

U zult voor u zelf moeten onderzoeken en ondervinden, welke soort conserven de beste is.

Erkennend, dat er verschil is in conserven: hoe belangrijk is dat verschil?

Qualiteit is hoofdzaak, als een gerecht staat of valt door zijn eigen geur en smaak — dus, als u het opdient, zoals het uit het blik komt, alleen verhit of gekoeld.

Mogelijk moet u meer betalen voor de qualiteit: en het is eigenaardig, dat men daar vaak zo'n bezwaar tegen heeft. Het kan zijn, omdat men zich niet realiseert, dat deze hogere prijs billijk is. Als u de kosten, van soepvlees, groenten en stroomverbruik optelt, benodigd voor de soep, die uzelf maakt, dan zult u merken, dat ieder blikje soep toch nog goedkoper is.

Bij vruchten is het qualiteitsverschil dikwijls onbelangrijk. De fijnste soort perziken is de „hele halven." De tweede soort is die in kleinere stukjes gesneden. U hoeft dus nooit de duurdere soort te gebruiken, tenzij u hen nodig hebt voor de „show", bij Pêche Melba bv.

Er zijn nog andere etenswaren, waarbij u niet de beste qualiteit hoeft te nemen. Bv. tonijn. Het geheel-witte vlees is het duurste. Maar iedereen, die werkelijk van tonijn houdt, vindt het donkere vlees even lekker. Van de andere kant zijn er gevallen, waar qualiteit wel belangrijk is. De zachte en bleke zalm — de betere qualiteit — heeft een fijnere smaak dan de donkere, goedkope soort, die u ook aan uw poes geeft. De echte sardine is beter dan de imitatie, die u overal ziet, en hoewel het ontgraten en ontvellen tevens de prijs doet stijgen, maakt het het product ook prettiger om te eten.

Over het algemeen zal de handige gastvrouw niet veel conserven zo apart geven, als zij gasten heeft. Zij combineert conserven met ander voedsel, hen meer als een toevoegsel gebruikend dan ter vervanging van een eigen gekookt gerecht.

Laat ons dus een diner bekijken en zien, waar wij, tot ons voordeel, conserven kunnen gebruiken. Veronderstel, dat u een gebonden maissoep geeft. U gebruikt een blik mais en bindt die met boter en bloem. Om er de vleessmaak aan te geven voegt u 1 of 2 blikken bouillon toe. Vlak voor het opdoen doet u het door de zeef en voegt een kopje hete room toe. Als u besluit, om zo maar soep uit blik te geven, voeg dan een eetlepel geslagen room met een beetje peprika of tabasco-saus of een scheutje sherry toe.

Een vis-gerecht kan bestaan uit krab uit blik, in het blik gekoeld, gekruid met azijn en mayonnaise en tenslotte in halve verse advocaatperen opgediend. Of uw garnalen-salade kunt u opdoen in een ring van tomaten-aspic, gemaakt met tomatensap uit blik.

Een blik mais gevoegd bij uw bruine bonen (opgediend met room), zal de groente, die voor 4 personen was bestemd, doen reiken voor de onverwachte 6.

Voor dessert kan uw vruchtentaart bestaan uit eigen gebakken korst, gevuld met kersen uit blik in een vanille-custard vla, of u kunt vruchten uit blik geven, opgehoogd met geslagen room.

U vraagt zeker wel eens af, of conserven niet bederven. Als uw blik er normaal uitziet, is het antwoord: neen. Het teken van bedorven conserven is: een uitpuilend blik en een luide knal, als u het blik opent.

Nu de voedingswaarde: hoe is die in vergelijking met vers voedsel?

Het vitamine-gehalte wordt waarschijnlijk bij het conserveren minder gereduceerd dan bij iedere andere vorm van koken. Vitamine C bv. gaat gauw verloren in contact met de lucht. Moderne conserveer-methoden beperken dit contact tot een minimum. Vitaminen, die oplosbaar zijn in water, kunnen verloren gaan in overmaat vloeistof. Maar er is geen „overmaat" bij het moderne conserveren.

Wilde u de blikjes op uw rek eens bekijken, uitgaande van de voedingswaarde?

Daar is dan vooreerst de ingedampte („evaporated") melk. Als u niet zeker bent van de zindelijkheid van uw verse melk, als u wenst te besparen op melk vooral bij het koken, als u geen ijskast heeft, is ingedampte melk onschatbaar. (Verwar deze niet met gecondenseerde melk, waaraan suiker is toegevoegd!)

Daarnaast staan de geconserveerde vruchten. Tomatensap is rijk aan vitaminen A, B, C en G, maar vooral aan C. Sinaasappelen grapefruit-sap uit blik zijn bijna even rijk aan vitamine C als de verse sappen. Men moet er alleen aan denken bij vruchtensap uit blik, dat men het of ineens moet gebruiken òfwel stevig van de lucht moet afsluiten, om verlies van vitamine C te voorkomen.

Perziken uit blik zijn een goede bron van vitaminen A, B en C. Ananas dito. Kersen bevatten veel vitamine A en tamelijk veel B. Abrikozen zijn rijk aan A.

Dan komt uw vis in blik. Een van de voornaamste redenen voor het eten van zoutwater-vis is het voorkomen van struma. Tonijn uit blik is een uitstekende bron van joduim en bevat veel vitamine A en D. De lijst is te lang, om helemaal na te gaan, maar u ziet, dat de voedingswaarde behouden blijft bij het hedendaagse conserveren.

Over het algemeen is het een goede regel, om een blikje niet te openen vóór u klaar bent, om de inhoud te gebruiken. Anders verliest u zowel de vitaminen als de geur.

Soep in blik kunt u opwarmen, door de blikjes in een handdoek gewikkeld (om schokken te voorkomen), in koud water te plaatsen, aan de kook te brengen en 2 à 3 minuten door te laten koken. Alles, wat koud wordt gebruikt, zoals grapefruits of tomaten-sap, moet in het blik worden gekoeld.

Is het niet goed, om voedsel te gebruiken, dat in een reeds geopend blikje is blijven staan? De fabrikanten zeggen, dat het niets geeft. Het moderne blikje is gemaakt van staal met een laagje tin en in de betere blikjes nog een laagje email, om de kleur van het voedsel te behouden. Natuurlijk kan iets zuurs in een open blik doordeten tot de staal-basis. Daar dit de smaak aantast is het beter, om de inhoud in een schaaltje te doen; maar de hoeveelheid tin en ijzer, die door het voedsel wordt geabsorbeerd, is onschadelijk.

Als de oude mop ergens tegenwoordig, is het op de op niet op het blikje. Het blikje conserverings-proces zijn ge seerd tot de n-de graad, maar veel huishoudens is de blik-opener onbehouwen als een primitief Als iemand de blik-opener u uitspeelt, neem hem dan woord en laat hem een van de blik-openers geven, de tafel bevestigt, die ronde blikjes openen, en alles helemaal uitsnijden en alles doen, behalve het voedsel er

* * *

HET AMIGOE-RECEPT WEEK.

Gevulde aubergine yena.

Men doet 1 pond vlees, 1 ui, 1 tomaat en 2 reepjes door de molen, voegt vervolgens beetje nootmuskaat, wat zout en kappertjes toe.

Men laat de aubergine 10 koken in ruim water en daarna len. Daarna snijdt men haar in te middendoor, holt haar en uit, zorgdragend, dat er nog laagje van het groente-vlees het gemalen vlees, bestrijkt de ten. Daarna vult men beide zijden met geklopt ei en vervolgens in een braadpan op de wijze van groot vlees kanten gaar en bruin.